

Sygn. akt IV P 126/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa Gminnej Spółdzielni (...) w B.

przeciwko C. K.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego C. K. na rzecz powoda Gminnej Spółdzielni (...) w B. kwotę 11 347,00 zł (jedenaście tysięcy trzysta czterdzieści siedem złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty.
2. Zasądza od pozwanego C. K. na rzecz powoda Gminnej Spółdzielni (...) w B. kwotę 2 368 zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 126/16

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powodowej Gminnej Spółdzielni (...) w B. wniósł przeciwko pozwanemu C. K. o zapłatę kwoty 11.346,09 wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwanego łączyła z powódką umowa o pracę, która została rozwiązana z dniem 22 października 2015 r. na podstawie art. 53 § 1 pkt lit b Kodeksu pracy. Od 13 sierpnia 2013 r. do 29 października 2015 r. pozwany przebywał na zwolnieniach lekarskich, z krótkimi przerwami. W tym okresie pobierał równolegle zasiłek chorobowy oraz wynagrodzenie wypłacane przez pracodawcę. Z uwagi na to, że pozwany był zatrudniony na stanowisku prezesa zarządu, wypłata równolegle wynagrodzenia od powódki (pracodawcy) de facto odbywała się na zasadzie wydawania służbowego polecenia osobom zajmującym się księgowością, pomiędzy powódką a pozwanym nie istniał żaden stosunek prawny, który uprawniałby pozwanego do pobierania jakiegokolwiek wynagrodzenia podczas przebywania na zasiłku chorobowym. Z art. 46 par. 1 pkt 8 ustawy Prawo Spółdzielcze wynika, że kompetencję do ustalenia wysokości wynagrodzenia między spółdzielnią a członkiem zarządu ma rada nadzorcza. (...) reprezentuje również spółdzielnię przy tego rodzaju czynnościach. W konsekwencji, pozwany będąc prezesem powodowej spółdzielni nie mógł samowolnie zdecydować o wypłacaniu sobie jakiegokolwiek dodatkowego składnika ponad ustalone wynagrodzenie. Decyzję w tym zakresie mogła podjąć tylko i wyłącznie rada. Wobec faktu, iż nigdy nie podejmowano uchwały w przedmiocie „dopłacania” pozwanemu wynagrodzenia do pełnej jego kwoty podczas pobierania zasiłku chorobowego, działanie pozwanego nie miało jakiegokolwiek podstawy. Co więcej, nawet gdyby prezes samodzielnie podjął tego rodzaju decyzję, wobec braku potwierdzenia jej przez uprawniony organ, jest ona objęta nieważnością. Sąd Najwyższy w uchwale z 14 września 2007

r. sygn. akt III CZP 31/07 stwierdził, że „do umowy zawartej przez zarząd spółdzielni bez wymaganej do jej ważności uchwały walnego zgromadzenia lub rady nadzorczej ma zastosowanie w drodze analogi art. 103 § 1 i 2 k.c.” Zachowanie pozwanego dotyczące dopłat do zasiłku chorobowego pozwala na zakwalifikowanie go jako nienależnego świadczenia.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodowej spółdzielni na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu przyznał, iż na jego rzecz zostały wypłacone kwoty dochodzone pozew jednak jako 20 % dopłata do zasiłku chorobowego, czego nie zabraniają przepisy prawa pracy. Pozwany przebywając na zwolnieniu lekarskim ponosił pełną odpowiedzialność za funkcjonowanie powodowej spółdzielni i podejmował działania doradcze i decyzyjne. Wypłata odbywała się za zgodą przewodniczącego Rady Nadzorczej, głównej księgowej i członka zarządu. Pozwany z ostrożności procesowej podniósł zarzut zużycia dochodzonych kwot na doraźne potrzeby życiowe i nie mógł przypuszczać, że będzie musiał jakiegokolwiek świadczenia zwracać. Pozwany w żadnym zakresie nie jest wzbogacony, a co za tym idzie, nie jest też zobowiązany do zapłaty żądanych kwot.

Sąd ustalił co następuje:

Pozwany C. K. do dnia 22.10.2015 r. pracował w powodowej spółdzielni na stanowisku prezesa zarządu. W okresie od 13.08.2013 r. do 29.10.2015 r. przebywał na zwolnieniach lekarskich z krótkimi przerwami.

(dowód: zaświadczenia o niezdolności do pracy k.17, 24-28, 33-45,58-69).

Pozwanemu wypłacano 20% wynagrodzenia jako dopłatę od wynagrodzenia z tytułu niezdolności do pracy i zasiłku chorobowego, bez wymaganej przepisem art. 46 § 1 pkt. 8 prawa spółdzielczego uchwały rady nadzorczej, na skutek sugestii samego pozwanego pełniącego wtedy funkcję prezesa. Pozwany w luźnych rozmowach informował przewodniczącego rady nadzorczej, że konsultował możliwość wypłaty wynagrodzenia z panią rewizor.

(dowód: zeznania świadków k.128-129 A. B. od 00:07:08 do 00:30:44, E. L. od 00:31:30 do 00:47:39 i T. M. od 00:47:39 do 00:58:33).

Powodowa spółdzielnia wypłaciła pozwanemu C. K. 20% wynagrodzenia podczas pobierania przez pozwanego wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy i zasiłku chorobowego w łącznej wysokości 11.346,09 zł.

(bezsporne).

Powodowa spółdzielnia pismem z 13.06.2016 r. wezwała pozwanego do zapłaty 9.806,11 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

(dowód: wezwanie do zapłaty k.82).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 46 § 1 pkt. 8 ustawy z 16.09.1982 r. prawo spółdzielcze do zakresu działania rady nadzorczej należy między innymi podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią a członkiem zarządu lub dokonywanych przez spółdzielnię w interesie członka zarządu oraz reprezentowanie spółdzielni przy tych czynnościach; do reprezentowania spółdzielni wystarczy dwóch członków rady przez nią upoważnionych.

Uzyskanie nienależnego świadczenia zgodnie z przeważającymi poglądami jest szczególnym przypadkiem bezpodstawnego wzbogacenia. Gdy czynność prawna zobowiązująca do spełnienia świadczenia była nieważna i nie stała się ważna z chwilą jego spełnienia mamy do czynienia z nienależnym świadczeniem *condictio sine causa*. Chodzi tu przede wszystkim o wszelkie takie sytuacje, w których czynność prawna była od początku bezwzględnie nieważna

i nie istniała możliwość jej konwalidacji (np. czynność sprzeczna z prawem lub z zasadami współzycia społecznego (art. 58 § 1 i 3 KC).

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego zaprezentowany w wyroku z 5.10.2016 r. II PK 278/15, iż członkowie zarządu spółdzielni mogą być, po spełnieniu pewnych warunków, zatrudniani w charakterze pracowników. Konieczność reprezentowania spółdzielni przez radę nadzorczą a nie zarząd, dotyczy wszystkich bez wyjątku umów między spółdzielnią i członkiem zarządu, także umów o pracę. To w gestii rady nadzorczej leży podjęcie decyzji o zawarciu przez spółdzielnię umowy o pracę z członkiem jej zarządu, ustalenie i ewentualna zmiana treści tej umowy, a także jej rozwiązanie. Uchwała rady nadzorczej musi wskazywać, czy i na jakich warunkach będzie zatrudniony członek zarządu i jakie dodatkowe umowy mogą być z nim zawarte oraz jaka ma być treść tych umów. Przepis art. 46 § 1 pkt 8 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 21) ma charakter iuris cogentis. Jego naruszenie powoduje nieważność czynności prawnej stosownie do art. 58 § 1 KC. Jest to nieważność bezwzględna, sprawiająca, że czynność nie może być następnie potwierdzona przez spółdzielnię - czy to przez radę nadzorczą, czy też inny organ. Nie stosuje się do takiej sytuacji art. 103 KC, lecz art. 38 KC.

W niniejszej sprawie jak wynika z wiarygodnych zeznań świadków A. B., E. L. i T. M. jednoznacznie wynika, iż wypłata 20% wynagrodzenia pozwanego jako dopłata od wynagrodzenia z tytułu niezdolności do pracy i zasiłku chorobowego przez księgowość powodowej spółdzielni, nastąpiła bez wymaganej przepisem art. 46 § 1 pkt. 8 prawa spółdzielczego uchwały rady nadzorczej, na skutek sugestii samego pozwanego pełniącego wtedy funkcję prezesa spółdzielni. Sam pozwany tylko w luźnych rozmowach informował przewodniczącego rady nadzorczej, że konsultował możliwość wypłaty wynagrodzenia z panią rewizor. Nie można więc przyjąć, iż wypłata 20 % wynagrodzenia pozwanego nastąpiła na podstawie nawet „dorozumianej” uchwały rady nadzorczej.

Obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją, powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu (art. 409 k.c.).

Pozwany powołując się na wygaśnięcie obowiązku wydania, zwrotu korzyści, powinien nie tylko udowodnić jej zużycie, lecz nadto takie zużycie, które powoduje trwający brak wzbogacenia.

Pełnomocnik pozwanego w toku postępowania nie wykazała podnoszonej okoliczności zużycia 20 % wynagrodzenia jako dopłaty do zasiłku chorobowego i na tę okoliczność nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych.

Pozwany pełniąc przez wiele lat funkcję prezesa zarządu powodowej spółdzielni miał pełną świadomość co do zasad ustalania jego wynagrodzenia uchwałami rady nadzorczej i przy zachowaniu należytej staranności obiektywnie powinien liczyć się, w tych okolicznościach, z obowiązkiem zwrotu 20 % wynagrodzenia dopłacanego do zasiłku chorobowego za czas niezdolności do pracy, bez wymaganej prawem uchwały rady nadzorczej.

(...) oznacza zarówno sytuację, w której zobowiązany do zwrotu wiedział, że korzyść mu się nie należy, jak również sytuację, gdy co prawda był subiektywnie przekonany, iż korzyść mu się należy, lecz na podstawie okoliczności sprawy obiektywnie powinien się liczyć z możliwością obowiązku zwrotu (por. J. Pietrzykowski, w: Komentarz 1972, s. 966; K. Pietrzykowski, w: Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I, 2008, s. 1190).

O zakresie zwrotu decyduje więc powinność przewidywania obowiązku zwrotu, a nie jak sytuacji określonej w art. 408 k.c. – stan wiedzy wzbogaconego. Wystarcza zatem ocena, iż przekonanie wzbogaconego co do prawnej podstawy jej uzyskania nie było uzasadnione w świetle obiektywnych okoliczności (Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, C. H. Beck 2013).

W ocenie sądu przekonanie pozwanego co zgodności z prawem wypłacania mu dopłaty do zasiłku, bez stosownej uchwały rady nadzorczej, nie było uzasadnione i pozwany powinien w tej sytuacji liczyć się z obowiązkiem jej zwrotu.

Mając na uwadze powyższe rozważania sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodowej spółdzielni 11.346,09 zł. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu.

O kosztach procesu sąd orzekł w myśl przepisu art. 98 k.p.c. i § 20 w zw. z § 9 ust. 1 pkt. 2 i § 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z 22 października 2015 r.